

Valberedare - välkommen till ett roligt och utvecklande arbete!

Att sitta i valberedningen är ett av organisationens viktigaste och roligaste uppdrag. Du får möjligt att träffa många olika personer och höra deras önskemål och *visioner** för föreningen, samtidigt som du breddar ditt nätverk. Du får insikt i hur styrelsen jobbar och vilka frågor som drivs av styrelsen och genom ditt arbete i valberedningen så har du möjlighet att påverka utvecklingen av föreningen. Här har vi sammanställt några tips för att underlätta ditt arbete och göra det ännu roligare!

Valberedningens uppdrag

Valberedningen har till uppgift att till årsmötet föreslå en väl sammansatt styrelse. Det innebär att föreslå personer med kompetens och erfarenheter att både ta hand om och utveckla föreningens verksamhet för att möta människors önskemål och behov både idag och imorgon.

Förståelse för styrelsearbetet

För att lyckas med valberedningens uppdrag är det viktigt att först förstå vad det är ni söker. Det gör ni genom att:

1. Läs föreningens *stadgar** och föreningens *värdegrund**.
2. Skapa en kontinuerlig kontakt med styrelsen, till exempel genom att vid några tillfällen delta på styrelsens möten. Det ger insikt och kunskap om styrelsens arbete, om föreningens verksamhet, vilka kompetenser som finns i styrelsen och vilka kompetenser som eventuellt saknas.
3. Ta reda på om det finns arbetsbeskrivningar för er styrelse som ni kan ta del av. Om föreningen inte har egna beskrivningar så kan ni titta på [Svensk Simidrotts rollbeskrivningar](#).

Rekrytering

Huvuduppgiften för valberedningen är givetvis att hitta kandidater att föreslå till styrelsen. Här följer några tips som kan vara bra att tänka på i rekryteringsprocessen:

1. **Börja tidigt!** Det kan ibland ta tid att hitta personer med rätt kompetens för styrelseuppdraget så påbörja rekryteringsarbetet tidigt. Resultatet brukar ofta bli bättre när arbetet påbörjas i tid, dessutom blir jobbet i valberedningen roligare! Skapa kontakt med dina kollegor i valberedningen tidigt i anslutning till årsmötet och kom överens om hur ni ska hålla kontakt och bedriva arbetet under året. Det blir både roligare och mer givande om valberedningen hjälps åt och stöttar varandra i arbetet under året.
2. **Skapa kontakt.** Prata med olika personer och gör det ofta, exempelvis varje gång du är i simhallen. Lyssna in vad aktiva, ledare, föräldrar och anställda önskar av verksamheten och vilka frågor de tycker är viktiga. Lär känna personer för att få kännedom om vilka kompetenser de har som skulle kunna vara aktuella för uppdrag i föreningen.
  1. Ett tips för att säkerställa att olika personer med olika erfarenheter tillfrågas är att göra en plan för vem som ska tillfrågas. Fråga till exempel minst fem personer som INTE ingår i ditt eget nätverk. I simhallen når ni säkert både personer som redan är medlemmar hos er och de som inte är det. Hur kan ni gå tillväga för att skapa kontakt och lära känna personer som ni inte redan känner?

- II. Fundera på i vilka sammanhang och genom vilka kanaler ni kommunicerar med potentiella kandidater. Finns det andra platser, nätverk eller sociala kanaler där ni kan nå fler personer?
3. **Våga fråga och fråga igen.** Ställ frågan till alla du anser skulle kunna passa för uppdraget och låt personen själv svara på om det är intressant och möjligt eller ej. Ibland kommer ett ja från oväntat håll! Vissa personer kan också behöva tid att fundera. Även om du fick nej förra gången kan det vara värt att fråga igen!
  - I. Kom ihåg att lyfta anledningarna till att personen du frågar skulle passa så bra för uppdraget, det ökar chanserna att personen kommer tycka uppdraget känns lockande.
4. **Känn till styrelseuppdraget.** Lär dig vilka styrelseuppdrag som finns och vad de innebär så du kan berätta det för personerna du pratar med.
  - I. Vad innebär uppdraget och vilka förväntningar finns på styrelsen? Om det finns arbetsbeskrivningar för de olika rollerna i styrelsen så kan det vara bra att du har tillgång till dem.
  - II. Lista de färdigheter och kompetenser som behövs i styrelsen. Alla behöver inte kunna allt. Fokusera på vad en person ska göra och hur styrelse tillsammans täcker upp för de kompetenser som behövs.
  - III. Vilka möjligheter kommer med ett styrelseengagemang? Många upplever det roligt och givande att få möjlighet att påverka och driva utvecklingen i föreningen framåt, finns det fler positiva faktorer som du kan lyfta fram?
5. **Anpassa uppdraget.** Ta reda på om det är möjligt att förändra och påverka styrelseuppdraget utifrån kandidaternas eventuella önskemål.
  - I. Se över tidsbegränsningen i styrelseuppdraget. På hur många år väljs personer in? Det kan ibland vara attraktivt och lättare att våga prova ett kortare uppdrag. Finns det möjlighet till kortare uppdrag i din förening?
  - II. Om du hittar en person som vill engagera sig men inte är redo att ställa upp för val till styrelsen, finns det då något annat uppdrag som går erbjuda i stället?
6. **Introduktion och överlämning.** Både när det gäller personer som börjar i valberedningen och när personer börjar i styrelsen så är det viktigt att de ges goda förutsättningar för att lyckas med sitt uppdrag. En viktig del i att skapa goda förutsättningar är att det på förhand finns en plan för hur introduktionen av nya personer ska gå till och att material och information är förberett för att överlämnas till den nya personen. Kanske har ni möjlighet att utse mentorer som kan stötta de nya personerna i sitt arbete?
7. **Representation.** Fundera på vad du kan göra för att öka jämställdhet och mångfald i styrelsen. Mångfald i en styrelse innebär att ledamöterna har olika bakgrund och olika kompetenser vilket leder till att ledamöterna ser saker på olika sätt, kan olika saker, tänker och utför uppgifter på olika sätt. De olika kompetenserna i gruppen innebär goda möjligheter för nytänkande och utveckling av verksamheten.
  - I. Speglar styrelsen medlemmarna i föreningen? Om inte, varför det är så och hur kan det förändras? Är hela eller större delen av verksamheten representerad i styrelsen eller bara vissa delar? Fundera också över hur styrelseuppdraget kan utformas för att bli attraktivt för fler att vara med i styrelsen.

Skapa engagemang

För att skapa engagemang både i valberedningen och i styrelsen är det viktigt att medlemmarna känner samhörighet med varandra, upplever sig kompetenta för uppdraget och känner sig delaktiga och har möjlighet att påverka. Genom att utgå från ovanstående lista och sätt ställa frågan, sprida information, anpassa uppdrag efter individens intresse och förutsättningar och matcha kompetens med uppdrag så skapas goda förutsättningar för ett starkt engagemang. Det är också särskilt viktigt att tänka på det sociala klimatet i gruppen. Värna om ett gott samarbete, bidra till ett klimat i där alla känner sig välkomna, använd ett språkbruk som är inkluderande och anpassa mötesformer efter deltagarna. Lyckas ni med detta så kan ni se fram emot ett roligt arbete som många kommer vilja vara del av.

Lär dig mer!

- [Digitala föreläsningar från Svensk Simidrott för organisationsledare](#)
- Gå en utbildning för valberedare. Genomförs bland annat i RF-SISU distrikten
- [Grundutbildning för föreningsledare](#)
- [Inkluderande simidrott](#)
- Riksidrottsförbundets sidor [Inkluderande idrott](#) och webben [trygg och inkluderande idrott](#)

Boktips!

- Samarbetskontraktet av Hanna Broberg
- Ordning och bereda av Anna Bergkvist och Josefine Qvarfordt
- Motivera ideella av Aaron Schoug

Ordlista

Vision är en beskrivning av ett framtida önskvärt tillstånd. En föreställning av vart föreningen vill nå eller bli. Visionen beskriver en eftertraktad framtid som föreningen känner för och tror på.

Stadgar är ett viktigt dokument och kan beskrivas som föreningens regler. Stadgarna utgör grunden för verksamheten och de finns ofta publicerade på föreningens hemsida.

Värdegrund är en beskrivning av grundläggande värderingar som formar en organisations normer och handlingar. Värdegrunden tydliggör hur organisationens medlemmar förhåller sig till varandra och till sitt uppdrag.